

Richtlijnen, zorgstandaarden, zorgmodules en generieke modules: wat is het verschil?

Het begrip '**kwaliteitstandaard**' is de overkoepelende term voor richtlijnen, zorgstandaarden, zorgmodules en generieke modules.

Een **richtlijn** is een bundeling van kennis en onderzoek over een bepaald vraagstuk (bijvoorbeeld hechting of probleemgezinnen). Een richtlijn is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en op expertise en ervaringen van professionals en cliënten. Een richtlijn bevat veel informatie en is vaak best een 'berg tekst', maar omdat een richtlijn die bundeling van kennis en ervaring is, hoeft u niet zelf in allerlei verschillende artikelen over het vraagstuk te grasduinen. Een richtlijn is, anders dan de andere kwaliteitsstandaarden, expliciet gericht op de professional met als doel om de kwaliteit van zorg te verbeteren en te borgen. Richtlijnen zijn in dié zin normatief dat ze aanbevelen wat wenselijk is om te doen en ze proberen ongewenste variatie in het professionele handelen te voorkomen. Richtlijnen kunnen voor en door één specialisme zijn opgesteld (monodisciplinair) of voor en door meerdere medisch specialismen of professionals (multidisciplinair). Soms zijn in een situatie meerdere richtlijnen relevant. Richtlijnen zijn vakinhoudelijke en geen juridische instrumenten, maar ze hebben wel juridische betekenis.

Een **zorgstandaard** is een beschrijving van de noodzakelijke onderdelen van multidisciplinaire zorg voor mensen met een bepaalde aandoening, gezien vanuit en bedoeld voor de cliënt. Het beschrijft de norm, gebaseerd op richtlijnen en wetgeving, waaraan goede zorg voor een bepaalde aandoening zowel zorginhoudelijk als organisatorisch, moet voldoen. Dit maakt het voor alle partijen in de markt inzichtelijk wat zij kunnen en mogen verwachten in het zorgtraject.

Zie bijvoorbeeld de video: ['Zorgstandaarden in de praktijk van de professional'](#) (NKO GGz, 2017).

Zorgmodules zijn aandoening-, ziekte-, of stoornisoverschrijdend en werken verbindend tussen zorgstandaarden.

Een **generieke module** beschrijft de zorg voor een cliënt die voor meer dan één aandoening of stoornis relevant is. Deze zorg kan gericht zijn op vroegtijdige onderkenning en preventie, behandeling, op de ondersteuning van zelfmanagement, e-health, herstellzorg en participatie. Als een (zorg)module integraal wordt opgenomen in verschillende standaarden, spreekt men van een generieke zorgmodule.

Denk bijvoorbeeld aan onderwerpen als zelfmanagement, ondersteuning naasten, dagbesteding en arbeidsparticipatie. De zorg die wordt beschreven in een generieke module kan, afhankelijk van de aandoening, in één of meerdere fases van het zorgproces van toepassing zijn.

NB Een professional is verantwoordelijk voor zijn vakinhoudelijk handelen. Daarom moet hij de vakinhoudelijke richtlijnen kennen en hanteren en zich erover verantwoorden als hij daarvan afwijkt. Zorgstandaarden en generieke modules zijn breder dan het vakinhoudelijk handelen van de professional; ze betreffen ook de organisatie en financiering van zorg en bevatten verwijzingen naar wetgeving die soms het handelen van de individuele professional overstijgt. Daarom is voor de NVO nog een vraag of en wanneer zorgstandaarden en generieke modules juridische betekenis hebben voor individuele professionals.